

Fåglar i Änggårdsbergen 2010

Stig Fredriksson

Pålitlig häckfågel i Axlemossen
sedan 2002 och även i Finnmossen
sedan 2005, kanske även tidigare.

*Kanadagås med ungar
Axlemossen 26 maj 2011*

Fåglar i Änggårdsbergen 2010

Ett oförtjänt dåligt besökt område om man ska gå efter Svalanrapporter; en och annan svalare (Svalan-rapportörer) besöker detta stora naturreservat en gång om året, ett fåtal gör något besök i månaden och Bengt och Hans-Erik går här nästan varje vecka. Dem förutan skulle området vara ännu mer okänt.

Genom så få rapporter finns från Änggårdsbergen är varje uppgift värdefull. Området är ofullständigt genomforskat och det är osäkert vilka arter som häckar här. Här finns fåglar som drar sig för att gå in i stadsmiljön: morkulla, nattskär, nötskrika och taltrast för att nämna några. Andra arter vanliga inne i staden tycks saknas: ringduva, björktrast och fiskmås liksom gråsparv, skata och kaja.

Änggårdsbergens naturreservat gränsar till Botaniska trädgården. Att reservatet omfattar både Vitsippsdal och Fågelmattning vid Baracken är en överraskning för de flesta men så är det. Alltsedan Svalans start har dock med Botaniska trädgården avsetts området innanför staketet. Så får det bli. En och annan har inte detta intrikata förhållande klart för sig; för några rapporter har det inte gått att förstå om de avser ena eller andra området. Dessa har därför inte tagits med i rapporten.

Antalet rapporter under året var 684, ungefär hälften av fjolårets rapporter. Antalet rapportdagar minskade från 152 till 92, besökare från 62 till 48 och sedda arter från 85 till 77. Området ligger i två kommuner; här har alla svalade arter från båda delarna tagits med. Mölndalsdelen visar på 103 observationer av 12 skådare; detta område är ännu mer okänt än Göteborgsdelen. Men fortfarande är detta en orättvist bortglömd plats, som drar folk när bändelkorsnäbbarna rastar men annars får vara för sig själv. Rapporter på Svalan är ibland informativa, det kompenserar det ringa antalet rapporter. Tack till alla som rapporterar och även fyller i kommentarfältet.

Stig Fredriksson
Majorna 9/10 2011.

www.naturstig.se

Övre Torbjörns mossen, 22 april 2001

Svalare i Änggårdsbergen 2010

Änggårdsbergen är ett 220 hektar stort reservat med många fåglar, ibland mer än vad man kan tro. Området är inte direkt nersprunget av skådare, en och annan tycks dessutom tro att Botaniska trädgården fortsätter till Mölndal. Härmed en lista på årets svalare (de som rapporterar i Svalan), med initialer för de som är med i artredovisningar. Alla svalare är dock med i månadssummorna.

AW	Adam Wandel	EF	Evamaria Ferm	MO	Martin Oomen
	Aimon Niklasson	HL	Hampus Lybeck	ME	Matserik Eriksson
AO	Anders Olsson	HH	Hanserik Hermansson	MJ	Morgan Johansson
AH	Andreas Hagström		Håkan Rune	OA	Ove Andersson
BB	Barbro Björkman	JK	Jan Krantz	OB	Ola Bäckman
BA	Bengt Adamsson	JM	Jan Mogol	OE	Ola Erlandsson
BO	Bert Olsson	JS	Johan Svedholm	OA	Olof Armini
BN	Bertil Nilsson		Karin Sjöstrand	PA	Patrik Axelsson
	Birger Kaiser	KN	Kristoffer Nilsson	PB	Per Björkman
BG	Björn Granberg	LR	Lars Eric Rahm		Peter Keil
	Björn Sjöstrand	LN	Lars Erik Norbäck	RG	Ragnar Gustafsson
CJ	Carl Jyker	ML	Magnus Lundström		Robert Ennerfelt
CF	Christer Fält	MR	Magnus Rahm		Robert Karlsson
DG	Daniel Gustafsson	MB	Maj-Lis Borg	SF	Stig Fredriksson
	Elisabeth Svensson	MOH	Marianne Ohlander		Stina Thelander
EÅ	Eva Åkesson		Martin Jerksjö	TW	Tina Widén

Blommande kungsljus med mera på Ljungheden juli 2007

Namnkarta över Änggårdens naturreservat

Änggårdens naturreservat hör till både Göteborgs och Mölndals kommun. Gränsen är inte markerad i naturen utan du får själv hålla reda på i vilken kommun du befinner dig när du ska svala. Kartan borde då vara till viss hjälp.

Kartan är kanske inte helt exakt i alla lägen men det är, vågar jag säga, den mest kompletta karta över Änggårdsbergen som för närvarande finns. Använd den för att i kommentarerfältet ange plats för funnen fågel.

LITE STATISTIK

RAPPORTDAGAR, TOTALT 92

Januari	12
Februari	7
Mars	5
April	14
Maj	13
Juni	8
Juli	10
Augusti	8
September	5
Oktober	6
November	3
December	1

RAPPORTER/MÅNAD

Januari	86
Februari	34
Mars	41
April	140
Maj	120
Juni	73
Juli	19
Augusti	90
September	28
Oktober	16
November	35
December	1

RAPPORTDAGAR /ART

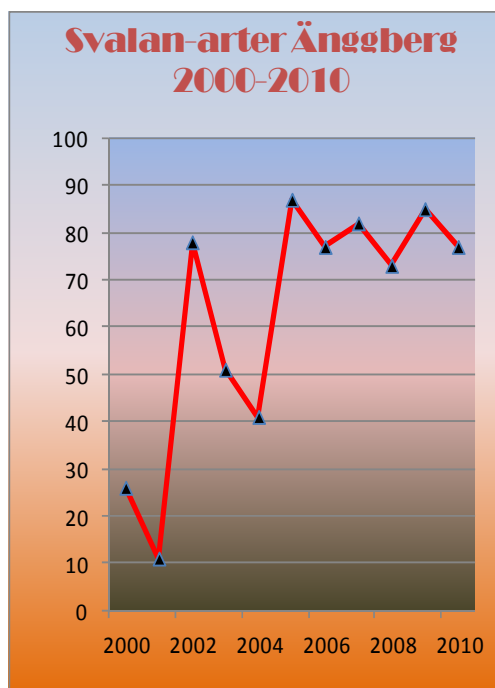
Smådopping	30
Grönsiska	29
Nötskrika	22
Korp	20
Rödhake	19
Koltrast	19
Knipa	18
Större hackspett	18
Talgoxe	18
Taltrast	17
Gransångare	17
Blåmes	17
Domherre	17
Gräsand	16

LOKALLIGAN 2009, 75 ARTER

1 Bengt Adamsson	52
2 Hans-Erik Hermansson	39
3 Stig Fredriksson	33
4 Ola Erlandsson	30
5 Carl Jyker	20
6 Hampus Lybeck	20
7 Barbro Larsson	19
8 Jan Krantz	18
9 Bert Olsson	18
10 Christer Fält	18

ANTAL RAPPORTER, TOTALT 684

Bengt Adamsson	221
Hans-Erik Hermansson	104
Stig Fredriksson	45
Ola Erlandsson	42
Anders Olsson	38
Hampus Lybeck	27
Carl Jyker	24
Bert Olsson	18
Jan Krantz	18
Magnus Rahm	17

Sångsvan (1)

Enda observation var den 6/11, en flyttande flock hördes bakom skog neråt Trinde mosse (SF, BL).

Grågås (2)

Den 16/3 sträckte 103 ex förbi över Mölndalsdelen, de allra flesta passerade en bra bit väster om obsplatsen på Valås. Troligen drog de in via Askimsviken (MR). En ensam grågås sågs i Finns mosse 18/5 (SF, HH). Sannolikt samma fågel sågs 7-24/5 på gräsmattor och i dammarna i Slottsskogen, den var påfallande orädd och hade sannolikt rymt från fågelpark.

Kanadagås (14)

11/4-5/11

0-0-1 / 4-3-4 / 0-1-0 / 0-1-0

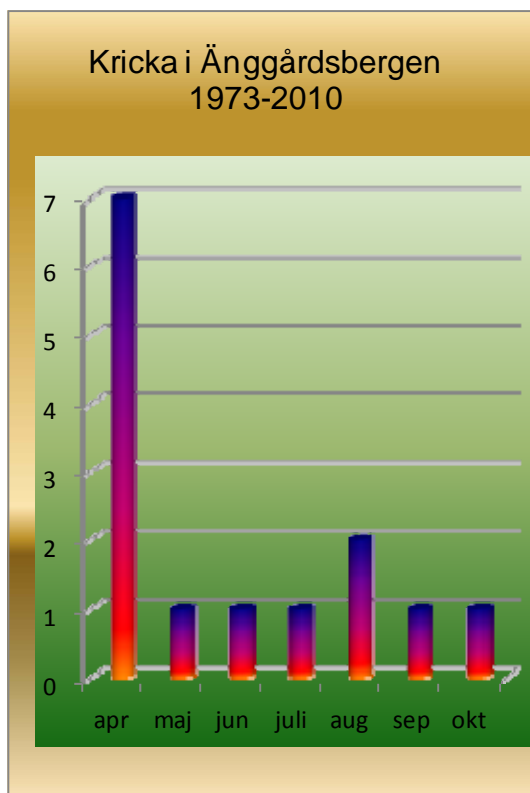
Den 16/3 sträckte 38 ex över åt N, sågs från Valås, de flesta en bra bit väster om obsplatsen. (MR). Ett par höll till vid Trinde mosse, sågs 7/4 (RK). Sågs med en unge 26/5, mycket kavat, gul dunboll drog sig inte för att väsande jaga bort vuxen gräsandshona (RK). Kvar 4/6 (BA).

Sågs med ett par i Finns mossen 11/4 (BA) och ett par i Axlemossen 23/4 (BA). På den senare platsen sågs en ruvande 26/4 (HH). Där kunde en unge ses 8/6 (BA) och sågs också 5/8 (BA). Var kvar till åtminstone 14/11 (SF). I förhållande till fjolårets tre ungpullar med sannolikt 13 vuxna ungar var naturligtvis detta ett mellanår. Arten rapporterades häckande vid Axlemossen år 2002 och har därefter häckat årligen där. Antalet ungar har växlat mellan 4-6 ungar, två år har en unge blivit kvar sedan familjen givit sig av bland annat 2008 då kullen bestod av 6 ungar. 2007 häckade 2 par här samtidigt som ett par fanns i Finns mossen. Vid Finns mossen är häckning rapporterad sedan 2005, med 2-5 ungar som resultat. År 2008 fanns här 2 par som samsades om ungarna.

Tidigare häckningar enligt Svalan:

Axlemossen 2002 (4 ungar), 2003(1), 2004(4), 2005(5), 2006(4), 2007(4+5), 2008 (6 ungar, en blev kvar), 2009(5)

Finns mossen 2005(5), 2006(2), 2007, 2008(5+3), 2009(5)

Kricka (2)

Hona sågs vid två tillfällen i augusti: 4/8 (BA) och 28/8 (KN). Tidigare har observationer av arten ägt rum under perioden april-oktober, hälften av de 12 observationerna har gjorts i april. Oftast har det varit 1-3 ex, tre gånger under april har par setts, 25/8 flög 5 ex förbi (Ingvor Svensson) och 9/4 sågs 8 ex i Axlemossen (Stefan Andersson).

Gräsand (16)

3/4-5/11

0-0-0 / 5-4-3 / 0-2-1 / 0-1-0

Två par i Trinde mosse 3/4 kivades med varandra, sprang och jagade varandra på isen (RK). Lite senare kunde 10 ex ses i Finns mossen 11/4 (BA) och 6 ex i Axlemossen 23/4 (BA). Därefter minskade antalet och endast något par blev kvar i varje damm: 18/5 fanns ett par med 5 ungar i Finns mossen (HH), vilket minskade till 1 unge 5/6 (HH). I Axlemossen sågs hona med 8 pulli 8/6 (BA), av dem var 6 kvar 12/8 (JK, BO, HL).

Sannolikt en vanligare häckfågel än vad som framgår av årets siffror, men kullar kan ha förbisatts. Kanske dock inte så talrik nu för tiden

som 1990 då en ordentlig undersökning av Änggårdsbergens gräsänder gjordes: 13 kullar sågs, tidigaste observerade kull 21/4, medelkull 7.43 ungar, efter en månad: 6,2 (6 kullar) (Stig Fredriksson). Predationen verkar vara betydligt mindre här än i Slottsskogen, vilket bekräftas av de fåtali- ga observationerna av kråkfåglar och trutar.

Knipa (18)

4/4-14/11

0-0-0 / 6-3-5 / 0-3-0 / 0-1-0

Kom åter till dammarna så fort isen gav sig, vilken datum dock inte är noterad. Den 4/4 sågs ett par i Finns mosse (BA, CJ), 11/4 2 par Axlemossen (AH, BA), från Axlemossen rapporteras då 6 ex (AH). I Axlemossen sågs 3 pulli 18/6 (MB) och den 26/8 rapporteras 2 1K från Finns mossen (HH) men vad som hände med dem vet vi inte.

En rapport från Änggårdsbergen 9/8 talar om en 1K fågel, någon tycks ha överlevt (AW). Sista observation för året blev 1 ex 14/11 i Axlemossen (SF).

Storskrake (1)

Ett par i Trinde mosse 3/4 där hanen spelade i en minimal vak i isen (RK). Resultatet sågs 7/6 då hona med 4 pulli sågs, ingen hane (RK). 3 ex sträckte NV 16/3 Över Valås (MR).

Smådopping (30)

11/4-2/10

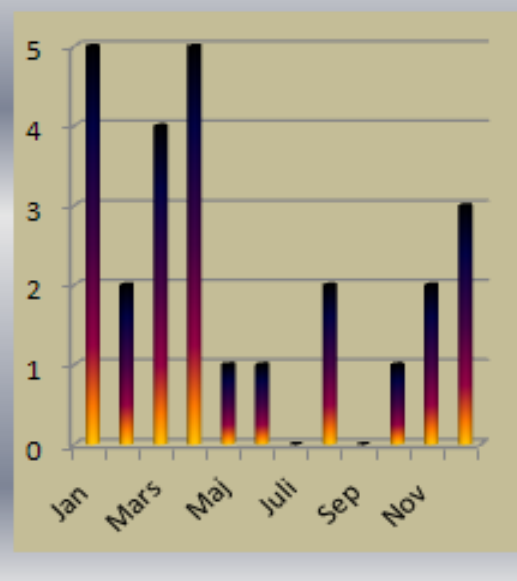
0-0-0 / 6-7-4 / 4-5-3 / 1-0-0

En av Änggårdsbergens klenodarter finns fortfarande, anlände i april och sågs först 11/4 med ett par i vardera Finns mossen och Axlemossen (BA, AH). Sedan dröjde det inte länge förrän spelades i Axlemossen, 2 ex 27/4 (BG), Finns mossen, 4 ex 2/5, ivrigt spelande (SF, BA). Par i Finns mossen sågs bygga bo 6/5 (OE) medan inget sådant sågs i Axlemossen, dock ett par 23/5 (MJ).

I Finns mossen sågs par med 3 pulli 2/7 (BA), fortfarande kvar 9/7 (KN), dagen därpå ad + 2 pulli (KN). Fortfarande 2 pulli 8/8 (LN) men 12/8 endast en unge rapporterad (JK, BO, HL). Detta var årets sista ungrapport från Finns mossen.

Från Axlemossen rapporteras ad med 3

Duvhök Änggårdsbergen
2002-2010

ungar 9/7 (KN), 10/7 1 ad + 2 pulli (KN) och 12/8 5 ex från Axlemossen (JK, BO, HL). Den 18/8 fanns en unge (KN), därefter inga rapporter alls från Axlemossen. Från Finns mossen rapporteras en smådopping 29/9 liksom 2/10 (BA).

Resultat: en häckning i vardera Axle- och Finns mossen som gav 1 unge vardera.

Bivråk (2)

Den 18/8 sträckte en adult hane åt SV över Axlemossen (KN) och 28/8 var det dags igen med 1 ex åt S, sedd från Axlemossen (KN). Tidigare svalad på lokalen 10 gånger sedan 1987. Även 1 obest orm-/bivråk 12/8 (JK, BO, HL).

Havsörn (1)

Den 9/12 sågs från Safjället en havsörn i långsam flykt norrut över reservatet (SF, OA). Andra fyndet, en 1K sågs 12/10 1986 (Peter Strandvik).

Brun kärrhök (1)

Den 9/7 såg en adult hona av brun kärrhök jaga andungar vid Finns mossen med negativt resultat (KN). Detta var tredje fyndet av arten i Änggårdsbergen, tidigare gånger har den setts 9/7 2005 (Kristoffer Nilsson, Lena Essedal) och 9/4 2009 (Carl Jyker).

Duvhök (3)

Noterad mitt i vintern, då två fåglar sågs 5/1, 2K (OW) samt 1 ex 15/1 (BS, KS). En sommarobservation gjordes 5/5 då en trolig hane passerade söderut på låg höjd kl 12:10 över Finnsmossen (MO). Detta var faktiskt den första rapporterade majobservationen i reservatet; de flesta av de 26 observationerna till och med 2010 har gjorts i januari och april.

Sparvhök (9)

15/1-19/9

1-1-1 / 2-1-0 / 1-1-1 / 0-0-0

Tidigare häckfågel med flera par i reservatet men ingen rapport detta år om häckning. Observerad under vintern in på våren vid några tillfällen, en gång 28/4 med ett par vid Axlemossen (BA). Senaste vårobs 18/5 då en hane sågs (HH) och en sommarobs 22/7 av hane vid Finnsmossen (BA). Några sträckobservationer av ensamma fåglar under hösten 12/8-19/9 kompletterar bilden.

Ormvråk (4)

Den 16/3 flög 2 ex förbi i Mölndalsdelen (MR). Ytterligare 1 ex sträckte 21/4 (BA, BN), den 17/7 observerades 2 ungfåglar sedan en vecka av patienter på Sahlgrenska (ME). Den 12/8 sågs cirka 25 ex på sträck över Ljunghedarna (HL, JK, BO, HH, OA).

Lärkfalk (1)

Sågs från Sahlgrenska huvudbyggnad, passerade förbi på låg höjd österut 18/5 (MO).

Rörhöna (1)

Finnsmossen, 1 ex 6/5 (OE).

Morkulla (4)

Spelflygande morkullor sågs vid flera tillfällen vid Ljunghedarna 20/5-5/6 (HH, BA, BN), arten borde höra till reservatets ordinarie häckfågelfauna. Den 6/11 sågs 1 ex i Mölndalsdelen (TW).

Storspov (1)

Hördes locka 1/7 (LN).

Skogssnäppa (2)

Lockläte hördes vid Axlemossen 22/4 (CJ, RG) liksom 1 ex observerades på samma lokal 18/8 (KN).

Drillsnäppa (1)

Vårobservation av rastande fågel i Finnsmossen 18/5 (HH).

Gråtrut (3)

Gråtrut är en fågel som endast rapporteras ett fåtal gånger per år från Änggårdsbergen, om det sedan beror på svag förekomst eller dålig rapportmoral kan diskuteras. Tre dagar sågs arten detta år: 20 ex i Mölndalsdelen 16/3 (MR), 23/4 2 ex (BA) och 12/8 4 ex (JK, BO, HL). Ett tecken på att trutar verkligen är rara här är att gräsandkullar i allmänhet klarar sig i stort sett ograverade.

Havstrut (1)

Vad sagts om gråtrut gäller också för havstrut, en ovanlig fågel här. Endast ett fynd 2010, den 12/8 då 1 ex sågs (JK, BO, HL).

Skogsduva (1)

Den 16/3 sträckte 3 ex åt N över Mölndalsdelen (MR).

Ringduva (15)

12/1-12/8

2-0-2 / 4-3-2 / 0-2-0 / 0-0-0

Medan ringduvorna vissa vintrar kan finnas i många hundratal i närbelägna Slottsskogen är de synnerligen sparsamma i Änggårdsbergen. Det beror naturligtvis främst på var duvornas favoritföda, bok- och ekollon, finns. Dock rapporterades några duvor från Änggårdsbergen även i januari, 3 ex 26/1 (BA). Sedan dröjde det till 14/3 innan nästa sågs, förbiflygande 8 ex (BA, CJ). Den 16/3

sträckte 29 ex norrut över Vanås i Mölndal (MR). Under våren rapporteras sedan enstaka ex, som mest 10 ex födosökande 18/5, de flesta nära Änggårdens villasamhälle (HH). Av östens ofta talrika duvsträck sågs endast 10 ex 12/8 över Ljungheden (HL).

Gök (1)

Strax öster om Ljungheden spelade årets endast hörda gök 6/5 (OE).

Nattskärre (5)

29/5-5/6

0-0-0 / 0-1-4 / 0-0-0 / 0-0-0

Denna ljunghedsälskande art konstaterades spela 29/5-5/6 med ett ex var gång utom 2/6 då ett ex hördes i vardera norra och södra delen av Ljungheden (BA, BN). Den 7/6 spelade 1 ex, strax N om Trinde mosse. Kort läte hördes i duggregnet (RK).

Tornseglare (6)

5/6-12/8

0-0-0 / 0-0-4 / 0-2-0 / 0-0-0

Ett litet antal observationer av ett fåtal exemplar gjordes under sommarmånaderna, som mest 10 ex 12/8 ((HL, HH, JK, BO).

Gröngöling (5)

Förutom ett par vinterobservationer av födosökande fågel 30/1 och 7/2 (CF), spelade 1 ex 22/4 i Mölndal (CJ, RK). Dessutom noterades en spelande fågel väster om Österberget 23/4 (JM), och den 27/6 kom fågel med mat till ungar i Mölndalsravinen (BA). Dessutom 1 ex 16/11 (EÅ).

Spillkråka (6)

7/2-26/4

0-1-2 / 3-0-0 / 0-0-0 / 0-0-0

Av denna art gjorde fyra vårobservationer februari-april i ett område från området Finns mosse - Axlemossen. Dessutom spel 10/4 i Mölndalsdelen

(AO) samt spel 23/4 norr om Västerberget (JM).

Större hackspett (18)

5/1-6/11

4-1-2 / 4-0-2 / 0-1-2 / 0-2-0

Ett antal vinterobservationer oftast från Finnsmossen (när nu lokal angives - alldeles för sällan!). Vanligen ensamma men 30/1 rapporteras från Änggårdssbergen 5 ex (CF) och 7/2 8 ex (CF). Den 26/4 sågs parning NV om Axlemossen (HH). Den 26/6 sågs födosökande ad och 1K vid SV Finnsmossen (HH) indikerande häckning. Även noterad 6 gånger i Mölndalsdelen, med par 16/3 (MR) och 12/9 (AO).

Mindre hackspett (6)

3/1-6/5

2-1-0 / 2-1-0 / 0-0-0 / 0-0-0

Endast två observationer under året, i kontrast till alla de gånger arten setts i Vitsippsdalen och vid fågelmatningen i kanten av Botan - platser som egentligen hör till Änggårdreservatet men av praktiska skäl oftast räknas till Botan, så ock här. Hona sågs i lämplig bobiotop 11/4 (TW) och 6/5 2 ex, En strax väster om Ljungheden, en strax öster om. (OE). I lövskogen norr om Eklanda hördes en hona 12/4 (AO).

Trädlärka (1)

Det är tveksamt om denna art fortfarande är kvar som häckfågel vid Ljunghederna; under året gjordes endast en observation av sjungande fågel, den 17/5 (EF).

Sånglärka (1)

Den 16/3 sträckte 9 ex åt NO och 14 ex åt S, sedda från Valås (MR).

Ladusvala (1)

Årets enda ladusvala över Reservatet noterades 18/5 vid Ljungheden (HH).

Större piplärka (1)

Den 9/10 sågs ett sträckande ex (PA). Observationen är granskad och godkänd av Raritetskommittén. Förstafynd för lokalen.

Trädpiplärka (12)

22/4-28/8

0-0-0 / 2-6-3 / 0-1-0 / 0-0-0

Första obs 22/4 med en födosökande fågel (CJ, RG). Inte så ovanlig i området att döma av den punktruttinventering som gjordes 6/5 och visade på 11 ex (OE). Samtliga rapporter anger som lokal antingen Ijunghedarna eller Nordvästra delen av Ijungheden ner mot Finns mossen En fin sång och flyguppvisning. 2/5 (BA). En enda höstobservation av 2 ex 28/8 (KN).

Ängspiplärka (3)

6/5-19/9

0-0-0 / 0-1-0 / 0-1-1 / 0-0-0

Ett obetydligt antal av ensamma passerande ängspiplärkor gjordes under året.

Sädesärsla (3)

Årets tre observationer antyder att arten finns vid Finns mosse där ett par sågs 19/4 (OE) och minst 2 födosökande hanar 18/5 (HH), samt vid Axlemossen där ett ex letade mat 29/4 (BA).

Sidensvans (1)

Den 24/10 sågs 20 ex flyga förbi (PB, BB)

Gärdsmyg (8)

4/4-19/9

0-0-0 / 3-2-0 / 1-1-1 / 0-0-0

Inga vinterobservationer av denna ofta övervintande art, första för året 4/4, sjungande (BA, CJ). Vidare rapporterad från både Finns mossen och Axlemossen, 1-2 ex vardera, samt 3 ex vid punktruttinventering 6/5 (OE). Årets sista 8/8 i Änggårdsravinen (LN).

Järnsparv (1)

En sjungande fågel 22/4 i Mölndal (CJ, RK).

Rödhake (19)

2/1-5/11

2-0-0 / 9-4-1 / 0-1-1 / 0-1-0

Några januariobsar följdes av flera månaders rödhakebrist, återkom 3/4 då 2 ex sjöng vid Finns mosse (OE). Följande månader en del sångobservationer, som mest 4 sjungande på olika ställen 26/4 (HH) och 5 ex födosökande 26/6 (HH). Årets sista sågs 6/11 (SF, BL).

Rödstjärt (7)

4/5-8/6

0-0-0 / 0-5-2 / 0-0-0 / 0-0-0

Sjungande rödstjärt rapporterad från Finns mossen 4/5 (årets första) (BA), 18/5 också vid Övre Torbjörns mossen (SF), övriga observationer inte preciserade till lokal. Punktruttinventering 6/5 gav 2 sjungande ex (OE), detta är inte en särskilt talrik fågel. Årets sista sågs 8/6 (BA) men borde naturligtvis ha funnits även efter detta datum.

Stenskvätta (1)

Ijungheden var platsen för årets två observationer, 10/5 och en hane 29/5 (BA).

Koltrast (19)

5/1-12/8

4-0-1 / 5-4-3 / 0-1-1 / 0-0-0

Vinterfynd med 3 ex vid Finns mossen 5/1 (BA), och 5 ex 26/1 (BA), sedan rapporteras den inte förrän 30/3 med 3 sjungande ex vid Finns mossen (JM). Under våren vid flera tillfällen rapporterad med minst 10 ex, på flera olika ställen (HH).

Björktrast (4)

Denna trast är förunderligt sällan sedd i Änggårdsbergen. Den 5/1 fanns 4 ex vid Finns mossen (BA) den 16/3 sträckte 2 ex åt N i Mölndal (MR) och den 6/11 sågs 1 ex (SF, BL).

Taltrast (17)

30/3-3/7

0-0-1 / 7-3-3 / 1-0-2 / 0-0-0

Första för våren sjöng 30/3 vid Axlemossen vilket är väl tidigt (JM), därefter rapporteras en och annan sjungande också vid Finns mossen och norr om skjutbanan. Den 12/4 4 sjungande ex i Mölndalsdelen (AO). En ad matande unge sågs 26/6 vid Finns mossen (HH).

Rödvingetrast (4)

Mitt i vintern sågs en flock 2/1 med minst 40 ex vid Gruvgatans uppgång till reservatet (JS). Vid Finns mossen sågs följande dagar 5 ex 5/1 (MO, BA) och som senast 12/1 1 ex (HH). Den 4/1 1 ex i reservatet (MJ).

Dubbeltrast (1)

Lockläte hördes vid en inventering 6/5 (OE).

Ärtsångare (1)

Sjungande fågel vid Ljungheden 27/6 (BA). Rapporterad sedan Svalans start med 1-4 fynd per år, ofta vid Ljungheden.

Svarthätta (10)

25/4-3/9

0-0-0 / 2-3-3 / 1-0-1 / 0-0-0

Anlände i normal tid i slutet av april, 25/4 sågs den första fodosökande vid Finns mosse (BA).

Enstaka rapporteras därefter ytterligare några gånger i maj-juni, dock sågs 2 par vid Finns mosse 4/5 (BA) och sjöng för första gången 2 ex 6/5 vid en punktruttsinventering (OE). Fodosökande hona 26/6 kan ses som bevis på häckning i området (HH). Sista observation för året 3/9 gjordes vid Finns mossen (BA).

Grönsångare (5)

23/4-26/6

0-0-0 / 0-2-3 / 0-0-0 / 0-0-0

Vid Nedre Torbjörns mossen hördes lockläte 5/5 (MO), där hördes också sjungande fågel 18/5 (SF). Ytterligare ett par sångnoteringar den sista 26/6 av minst 2 ex på olika platser (HH).

Gransångare (17)

11/4-2/10

0-0-0 / 8-3-1 / 1-1-2 / 1-0-0

Första för våren 11/4 då 6 ex hördes sjungande (BA, AH). Oklart hur vanlig den var, men norr om Västerberget sjöng en fågel 23/4 (JM), 26/4 sjöng 1 ex NO om skjutbanan (HH), den 5/5 4 ex, 1 sj Ö om nedre Torbjörns mossen, 2 sj från Axlemossen ned mot Lilla Änggården samt 1 sj vid Finns mossen (MO). Några höstobsar ev ensamma ex gjordes vid Axle- och Finns mossen 3/7-2/10 (BA).

Lövsångare (9)

26/4-12/8

0-0-0 / 2-3-1 / 1-2-0 / 0-0-0

Första för våren rapporteras 26/4 då 15 ex sjöng, många fler var tysta (HH). Punktrutt gav 14 ex 6/5 (OE). Den 12/8 sågs 1 upprört ex vid Axlemossen och sjöng 1 ex vid Ljungheden (HL).

Kungsfågel (7)

5/1-16/1; 12/9-6/11

3-0-0 / 0-0-0 / 0-0-2 / 2-1-0

Tvådelad förekomst: januari med max 5 ex 5/1 (OW), 29/9-6/11 med 1-2 ex bland annat vid Finns mossen. Dessutom 4 ex i Mölndal 12/9 (AO, LR). Mellan dessa tider var det ett uppehåll på 8 månader då arten inte rapporterades men kanske den inte heller fanns här..

Grå flugsnappare (2)

Första obs 1 ex 6/6 (OB) samt 2-3 ex vid Ljungheden 12/8 (JK, BO, HL, HH, OA). Dessutom sågs 1 ex 12/9 i Mölndal satt i en grantopp mer eller mindre i mitt i skogen och fångade insekter (AO).

Svartvit flugsnappare (4)

4/5-5/8

0-0-0 / 0-2-1 / 0-1-0 / 0-0-0

Några spridda observationer från 4/5 - hane vid Finns mossen (BA) till 5/8 hona i Änggårdsbergen (BA).

Stjärtmes (4)

Sågs vid Axlemossen 4/1 med 2 ex (MJ), 7/2 4 ex (CF), därefter inga förrän 24/10 2 ex någonstans i Änggårdsbergen (PB, BB) och 8 ex vid Axlemossen 5/11 (BA). Normalt årsviss art med 3-4 observationer, dock inga alls 2009.

Entita (3)

Sjungande entita hörd vid Axlemossen 26/2 (MJ) samt par vid Finns mossen 21/4 (BA, BN). Hördes även vid Finns mossen 14/11 (SF).

Tofsmes (1)

Den 12/9 sågs 1 ex i Mölndalsdelen av Änggårdsbergen (AO).

Svartmes (14)

5/1-6/6

5-1-2 / 4-1-1 / 0-0-0 / 0-0-0

Denna skogarnas lilla egna mes sågs i vintern med 5 ex 5/1 (OW), 3 ex 16/1 (ML) och 3 ex 7/2 (PB, BB) samt 2 sjungande 14/3 med 1 ex S om Finns mossen liksom 1 ex närmare Övre Torbjörns mossen (MO). Därefter några observationer av oftast sjungande ensamma svartmesar fram till och med 6/6 (OB), därefter inga obsar.

Blåmes (17)

10/1-12/8

5-1-1 / 4-2-1 / 0-2-1 / 0-0-0

Sedd mitt i vintern vid Finns mossen en bra bit från närmaste fågelmatning (BA). Första sång 3/4 (OE). Punktruttinventering 6/5 gav 10 ex (OE), 26/6 räknades 10 ex i olika åldrar på lite olika ställen (HH) och årets sista 5 sågs vid Ljungheden 6/11 (SF, BL).

Talgoxe (18)

10/1-12/8

3-0-2 / 5-3-2 / 1-0-2 / 0-0-0

Rapporterad från Finns mossen 10/1 med 3 ex och Änggårdsbergen 26/1 med 5 ex (BA), ffg sång 3/4 vid Finns mossen (OE). I Mölndal 4 ex 10/4 och 12/4 (AO). Punktrutter gav 4 ex 6/5 (OE). Den 5/6 kunde bobesök konstateras, Kom ut från en holk vid Finns mosse. (HH). Den 12/9 10 ex i Mölndal (AO).

Nötväcka (13)

12/1-5/11

3-1-1 / 2-2-0 / 0-1-1 / 0-2-0

En och annan observation under större delen av året men alltid i små tal, 1-2 ex rapporterade. Den 12/8 sågs 2 ad med 2 1k letande mat (HL, JK, BO, HH). Vid Finns mossen 1 ex 5/11 (BA) och 1 ex vid Axlemossen 14/11 (SF).

Trädkrypare (10)

15/1-5/11

1-1-1 / 1-1-0 / 0-1-2 / 1-1-0

Ett par rapporterat 23/4 från Finns mossen (BA) den 6/5 1 ex och sång på punktrutten (OE). Några senhöstobsar av solofåglar vid Finns mossen 25/10 (BA) och 5/11 (BA).

Nötskrika (22)

2/1-18/5; 29/9-5/11

6-2-0 / 4-3-0 / 0-0-2 / 4-1-0

Några observationer under högvintern av enstaka fåglar, 3 ex 16/1 (ML). Blev mindre synlig under förvåren, några obs av ensamma ex. Bobbygge noterat NO om skjutbanan 26/4 (HH), och en punktruttinventering 6/5 gav 4 ex (OE). En mycket försiktig fågel sågs 18/5 vid Övre Torbjörns mossen (SF), därefter blev det mer än fyra månaders uppehåll i observationerna, tills 2 ex sågs vid Finns mossen 29/9 (BA). Flera rapporter om par och ensamma fåglar under hösten, 5/11 så många som 4 ex i reservatet (BA).

Skata (8)

26/1-5/11

1-0-1 / 1-1-1 / 0-1-1 / 0-1-0

Då och då sedd vid några tillfällen ensamma eller parvis, oftast vid Finns mossen, 26/1 blev årets massförekomst med 3 ex (BA). Den 6/11 fanns 1 ex vid Målarkullen vid Axlemossen (SF, BL).

Kaja (2)

Vårobservationer av 28 ex 16/3 (CJ) samt 340 ex i fyra större flockar sträckande norrut (MR). Dessutom 20 ex den 6/11 flyttande flock hördes dels ett stycke norr om Trinde mosse, dels norr om Finns mosse (SF, BL).

Råka (1)

Den 16/3 sträckte 18 ex norrut i en och samma flock som drog in genom Fässbergsdalen. Sågs från Valås. (MR) En observation tidigare: 25/3 1 ad på nordsträck (Stig Fredriksson).

Kråka (8)

16/3-26/6

0-0-1 / 3-3-1 / 0-0-0 / 0-0-0

En sällan sedd fågel i Änggårdsreservatet, några rapporter från april-juni i trakten av Finns mossen-Ljungheden, vilket kan tyda på att det är stadskråkor som gör utflykter. Detta faktum tycks de bättre möjligheter för änder och doppingar att klara av

sina ungar.

Korp (20)

16/1-6/11

3-0-2 / 3-4-3 / 1-2-0 / 1-2-0

Det var länge sedan korpen häckade vid Högsbo pegmatitbrott och såvitt känt finns inget par här nu, dock är fortfarande stora delar av reservatet ganska okänt. Noterad 23 gånger under året, 13 ggr ensamma, övriga gånger parvis och dessutom 3 ex 28/8 (KN). Lika ofta sedd vid Axlemossen som vid Finns, 5 ggr vardera, 2 gånger i Mölndal.

Stare (1)

Den 16/3 sträckte 7 ex åt N över Mölndal (MR).

Bofink (14)

4/1-2/8

2-1-1 / 6-3-0 / 0-1-0 / 0-0-0

Några bofinkar fanns kvar i reservatet mitt i vintern, 5 ex sågs 13/2 vid Finns mossen (BA). Arten är naturligtvis allmän här men inte inventerad; dock 4 par runt Finns mossen 21/4 (BA, BN). Under en punktruttinventering 6/5 räknades 9 ex (OE) då också hona sågs byggande bo. Ingen bofink rapporterad efter 31/5 vilket visar på de ganska glesa besöken i detta stora reservat.

Bergfink (7)

2/1-7/2

4-1-1 / 0-0-0 / 0-0-1 / 0-0-0

Några observationer av massförekomster förekom mitt i vintern; 10 ex vid Gruvgatan 2/1 (JS) och cirka 200 ex varav de flesta, 150 ex fanns i bokskogen vid Lilla Änggården (CF). Den 16/3 hördes lockläte i Mölndal (MR) och 19/9 noterades minst tre i bo- bergfinksflockar (LR).

Grönfink (9)

26/1-4/5

1-1-2 / 2-1-2 / 0-0-0 / 0-0-0

Några observationer av par under vinter- och vårmånader, som senast 4/5 vid Finns mossen (BA).

Grönsiska (29)

16/1-5/29; 5/11

3-4-4 / 5-2-0 / 0-0-1 / 0-1-9

Lite förekomster under vintern med 30 ex 16/1 (ML) och 55 ex 26/1 (BA), sedan ofta sedd i Katsuraträden vid Finns mosse men då i mindre antal. Den 11/4 sågs 40 ex (AH). Två sångobservationer under året: Finns mosse 3/4 (OE) och i norra delen av Ljungheden 26/4 (HH). En enda höstobservation trots att detta var en höst med mycket grönsiskor i rörelse: 5/11 4 ex vid Finns mosse (BA).

Gråsiska (3)

Några få observationer med 10 ex som flög förbi Ljungheden 30/1 (CF), 1 ex noterad på punktrutt 6/5 (OE) och en så kallad brunsiska 28/8 (KN).

Mindre korsnäbb (12)

5/1-4/4; 28/8-24/10

6-2-1 / 1-0-0 / 0-1-0 / 1-0-0

Noterad ett antal gånger främst under årets första månader, med 20 ex 30/1 och 40 ex 30/1, i båda fallen vid Lilla Änggården (CF). Detta var utan tvekan de största förekomsterna, för övrigt sågs 13 ex som flög förbi 16/3 (CJ), annars mest enstaka dock utan angivande av plats. Lärkträd är dock populära, 2 honfärgade i dessa nedanför Ljungheden 7/2 (PB, BB). Tidig höst ses ofta lite fler, 23 ex 28/8 (KN) och slutligen 3 ex 24/10 (PB, BB).

Domherre (17)

5/1-23/4, 29/10-5/11

5-5-4 / 1-0-0 / 0-0-0 / 1-1-0

Fanns vintertid vid en samling Katsuraträd öster om Finns mossen och sågs fram till 20/3 med som mest drygt dussinet ex i början av januari. Återkom 25/10 till samma trädssamling och var som mest 10 ex 29/10 (BA). Den enda observationen på annan plats var ett par 23/4 på Ljunghedens östra sida (BA).

Stenknäck (8)

30/1-26/6

1-1-3 / 1-1-1 / 0-0-0 / 0-0-0

Den 7/2 fanns cirka 20 ex i bokskogen vid Lilla Änggården (CF), där också ett par sågs 23/4 (BA). Dessutom lösa obsar av ensamma stenknäck vid Valås 16/3 (MR), den 30/3 vid Finns mosse (JM), sjungande vid Axlemossen (MO) och en i I en trädtopp söder om Finns mosse (HH).

Gulsparv (4)

Första obs 16/3 vid Valås (MR); sedan 25/4 (BA) även om arten rimligen bör finnas här året om? En art som sannolikt häckar på Ljungheden, där sångobservationer gjordes detta år 6/5 (OE), 5/6 (BA) och 1/7 (LN), därefter ej observerad här.